

Ze zeggen
dat je van
hieruit maar
één kant
op kan

De keuze van Jozef Deleu

Kwaad gesternte

Het is woensdag en ik mag een harnas kiezen dat geweld op afstand houdt, in alliantie met de Vijanden van Vernedering. Als ik mijn benen weer bij elkaar doe, word ik moeier en moeier; ik kan wachten in mijn wapenrusting of het rokje dat hij mooi vond, hij zal niet komen. Ik bijt hem, hij moet het afleren.

Als ik mijn ogen open is alles verloren, dan moet ik meegaan naar het gat in de geschiedenis. Van alle marsen die jullie kunnen lopen, jullie die ik mijn broeders noem, waarom is er niet één die niet vooruitgaat?

Ik kan niet kiezen. Mijn vrienden willen mij niet helpen en mijn vijand die een vaste vorm begint te krijgen aan de randen van mijn angsten spreekt bemoedigende woorden.

Hebben jullie wel eens aan het kwaad gedacht dat in de situatie schuilt?

Het harnas dat ik kies zal hopelijk mijn geur verhullen.

Als ik mijn benen bij elkaar doe, is alles verloren.

Mijn harnas klinkt me vast aan dit moment, waar iets herinnerd en iets beloofd wordt en dit gesternte staat boven mijn hele generatie.

Ik heb weinig hoop zonder jullie, maar jullie geven me niets

wat ik niet snel en zo vernederend zacht moet laten gaan,

jullie die ik mijn broeders noem, een droom

die het dagelijks leven stuk kan slaan, is dat

waarom we vooruitgaan?

Zolang ik niet mijn ogen open, lig ik in zijn armen.

Ze zeggen dat je van hieruit maar één kant op kan

Ze zeggen dat je van hieruit maar één kant op kan, weg
en eenmaal weg weet men snel dat er elders niet meer wereld is
dan de wereld waar ook hier de kranten kwaad van spreken
een gebrek dat de catechese ons probeerde af te leren

maar wie opgroeit in een eindstation weet vanzelf
dat aan het einde van de dingen onwrikbaar en altijd een gevolg ligt
omgekeerd, als een blote handpalm
alsof we erom gevraagd hebben, hoe vaak

moet je weggaan om terug te kunnen keren en hoe vaak
kom je terug tot je van blijven kan spreken?

wat is er ook om achter te laten, een eerste lief
de kerktoren in slagschaduw, de ketting van onze achternamen
– alsof we die ooit kwijt geraken, die paar gemankeerde klinkers dan

de spacecake die we voor elkaars verjaardagen maakten
om beslag te leggen op een avond in onze geboortestad
waar we herfst na zomer na lente enkel metonymie werden
van wie we onszelf op andere plekken hadden opgelegd

Nomen est omen

van bergen schroot heeft de dochter
een standbeeld voor haar vader gebouwd
ik vond zijn faraograf tussen gevels
ingemetst in het zitvlees van zijn volgelingen:

het stervende lichaam van dit wezen
dat zichzelf kuluri noemde

zijn zintuigen verzonnen wonden
de pseudovertalingen van zijn geschriften
als open lichamen in het water

hoe het gebroebel van de bialetti
leek op bobbelige dieventaal
hoe de eeltlaag na het bloedvergieten
de namen afbetaalt

hoe in een rijpwit maatpak de schuld arriveert

de gasten spreken in gedempte paletten
wanneer kuluri's lijk
als een droge bonte lampion
in de vlierboom opgehangen wordt

Aard

Vanwege onze angst voor het geluk, onze ongemakkelijkheid
bij de terminologie. Onze minachting voor wie stralend
door het leven, elektrische hobby's heeft,

onze associaties met oppervlaktewater, leegte. Wat als het
niets is dan ontbreken, opgeruimde fietsenschuurtjes,
kelderboxen, aangeveegde aarde? Vanwege

onze belangstelling voor alles wat bekort, afbakent, aanscherpt
en te lijf blijft gaan. Vanwege onze hang naar symboliek,
onze zwartgalligheid en rafelende romantiek,

onze obsessie met de feiten. Vanwege onze piepende zielen
in het hoge nest, kaal nog, onze neiging tot schuld
en zelfverwijten. Onze hemelwaarts gerichte ogen,

verpest door gemis, verpest door niet-aflatend staren
naar wat op geluk lijkt. Vanwege het geluk
dat het geluk volstrekt niet is.